

nisteren kan efter fornyet Overveielse komme til det Resultat, at de Paagjældende ikke skulle have Noget, uden at der kan siges Videre dertil. Jeg maa sige, at jeg for disse Mænds Vedkommende fremdeles er af den Mening, at de bør have Erstatning; men en anden Sag er det, om man bør gaa saa vidt at optage Forslagene enten paa Finantsloven eller paa en Tillægsbevillingslov, naar Ministeren aldeles bestemt modsætter sig det, Udvalget iaar har ment, netop af Hensyn til den Stilling, de paagjældende Miniſtre ſaa ofte indtage lige over for Henviſninger, at burde være meget ſparſomt med Henviſninger, men om fornuðent heller at ſtille Forſlag til Vædringer i Finantsloven eller Tillægsbevillingsloven, thi ſaa kommer der dog noget Reelt ud deraf for de Vedkommende. Vi have imidlertid for de tre eller fire Mænds Vedkommende, ſom der her er Tale om, ikke troet at turde ſtille Forſlag; men jeg vil ſige, at Forſlagene forekomme mig billige, og jeg ſkal ſtemme for dem. Jeg ſkal ikke yderligere omtale dette Punkt eller indlade mig paa at referere Sagens Sammenhæng; det vil være den ærede Forſlagsſtillers Opgave.

Winther: Jeg finder mig foranlediget til med Hensyn til Forſlaget under Nr. 28 at ſøie et Par Ord til, hvad der nu blev udtalt af den ærede foregaaende Taler. Efter min Mening er det et meget vigtigt Retsspørgsmaal, der her foreligger, og det er i høi Grad heldigt, at det kan juridiff beviſes, at det er fra et Jernbanelokomotiv, at Ilden er opſtaaet hos Seppesen i Brandsborg. Naar ellers Noget her i Landet kommer til endogſaa blot ved Uforſigtighed at foraarſage en Brandſkade, bliver han jo ved Domſtolene kjendt pligtig til at erſtatte Skaden. Jeg kjender ſaaledes fra min Erfaring et Tilfælde med Hensyn til en Gaardeier i Sandrup i Aalborg Amt. Det beviſtes nemlig om ham, at han havde ligget i noget Halm i Gaarden, hvor man var i Færd med Tækning, at han formodentlig var ſalden i Søvn, og at der fra hans Bide var gaaet Ild i Halmen, hvilket gav Anledning til, at Gaarden brændte. Han blev dømt til at betale baade Landets almindelige Brandforſikring Bygningſkaden og ligeledes at betale en Løssreforſikring det Tab, den led, hvilket vil ſige, at han miſtede ſin Ret til Udbetaling af Erſtating. Her vil nu Regjeringen gjøre gjældende, at Stade, der ſter ved Uforſigtighed under Udførelſe af Foranſtaltninger, der foretages i det Offentliges Interſeſſe, ikke ſkal erſtattes. Jeg ſkal nu ikke her tale om, hvor vidt det er Entreprenøren eller Staten, der ſkal betale — det lader jeg foreløbig ſtaa hen —, men jeg fremhæver blot, at det vilde være beſynderligt, om Skade af denne Art, foraarſaget ved Jernbaneloſt, ikke ſkulde erſtattes af de Vedkommende. Det er dog en beſynderlig Sætning, at Borgere ſkulde være pligtige til at erſtatte den Stade, de

endogſaa ufrivillig komme til at forvolde Medborgere, men Staten derimod ſkal være ſageſløs, naar den paafører Borgere Stade, at diſſe ſaaledes ſkulde være priſgionene for den Uforſigtighed, der udviſes ved Driften af Statens Indretninger. Dette forekommer mig at være høiſt uretferdigt. Jeg ſiger: Et af Lo; lad enten Staten være erſtatningspligtig, naar den private Mand ſkal være det i ſlige Tilfælde, eller lad ogſaa den private Mand være fri for Erſtatningspligt, naar han kommer til at gjøre en ſaadan Feil. — Derſom man ikke har en enſartet Fremgangsmaade for begge, er der en Uretferdighed tilſtede. Nu er det blevet oplyſt af den foregaaende ærede Taler, ſom jeg altsaa blot ſkal henlede Opmærſomheden paa, at Loven ſelv erkjender, at de Foranſtaltninger, ſom den har truffet i Offentlighedens Interſeſſe, men ſom komme til at udfætte private Folk for Stade, og de Forandringer, ſom maa gjøres med Bygninger i den Anledning, ſkulde erſtattes af det Offentlige. Dette ſtaaer i den omtalte Plakat af 5te Mai 1847, ſaa det forekommer mig at være aldeles utvivſomt, at, naar der tages Hensyn til denne Lov, maa man ſige, at Statens Erſtatningspligt i det Hele maa være anerkjendt. Jeg ſkal nu tillade mig at gaa over til det Forſlag, jeg har ſtillet, idet jeg vil forubſtiffe en formel Bemærkning beſangaaende. Det træffer ſig ſaaledes, at dette Forſlag er kommet frem fra mig i Stedet for et Andragende fra den Forening, ſom jeg er Formand for. Jeg havde troet at kunne indgive det ſom Andragende, men efter den ærede Formands Anſuelfe vilde dette ikke kunne lade ſig gjøre, og jeg har altsaa været nødsaget til at ſtille et Vædringsforſlag, naar jeg overhovedet vilde have Sagen frem. Jeg vilde ikke have ſtillet et Vædringsforſlag, naar jeg kunde have undgaaet det, og vilde have overladt det til det Udvalg, ſom behandlede Andragender, at gjøre ſin Indſtilling derom, men nu have Forholdene ſtillet ſig ſaaledes, at jeg har været nødsaget til at ſtille et Forſlag i Stedet for at indgive et Andragende. Med Hensyn til denne Sag er jeg ikke i det heldige Tilfælde at kunne paaberaabe mig trykte Oplyſninger ſaaledes ſom ved den ligende Sag, der er fremkommet fra Udvalgets Side. Jeg har imidlertid ſørgt for, at Finantsudvalget har havt Leilighed til at ſætte ſig nøiere ind i Sagen, og jeg haaber, at den ærede Udfører for Udvalget vil bekræfte den Fremſtilling, ſom jeg nu ſkal give af Sagen. Jeg ſkal tillade mig i al Korthed at antyde, hvori Sagen beſtaaer. Den 5te Juni forrige Aar kom et Lokomotiv farende Nord fra henimod Aarhus, og paa Veien noget forbi Dinnerup Station blev det iagttaget af 3 Perſoner, at nogle ſaa Diebliffe efter, at Lokomotivet var faret forbi, opſtod der Ild i den Side af Straataget paa Bygningen, ſom ſaa nærmefte ved Jernbanen, nemlig en Bygning, ſom hører til Elbeſgaard. Det blev af diſſe 3 Perſoner